

Foreningen
Grønlandske
Børn

**Afsluttende evalueringsrapport
Foreningen Grønlandske Børn 2011**

Indhold

Indledning	4
Evaluerings opbygning.....	4
Resumé af effekter, erfaringer og resultater af mentorprojektet Sapiik	5
Øget motivation og lyst til at søge ind på og gennemføre en uddannelse	5
Styrket sammenhold	5
Øget selvtilid og styrket kommunikativ kompetence.....	5
Social inklusion af bygdeleverne i skolen og fritiden	5
Lyst til at være frivillig – styrkelse af det grønlandske civilsamfund	5
Opbakning og interesse blandt efterskolerne	6
Aallaqqaasiut	7
Naliliinerup ilusilernerá	7
Ikorfartuinermik suliniummi Sapiik´mmi sunniutit, misilittakkat inernerillu imaqarniliornerat	9
Ilinniagaqarnissamik qinnuteqarnissamut naammassinninnissamullu pilerinerulerneq perusussuseqarnerulerlerlu	9
Peqatigiinnerulerneq	9
Imminut tatiginerulerneq oqaloqatiginnissinnaanerulerlerlu	9
Atuarfimmi sunngiffimmilu nunaqarfimmiunik ilaqartalerneq	9
Piumassutsimik sulerusunneq – kalaallit inuinnaat nukittorsarneri	9
Efterskolelet tapersersuineri soqutiginninnerilu.....	10
Sapiiks baggrund og formål	11
Projektets formål og mål	11
Projektets tidsramme, målgruppe og aktiviteter	12
Fællesaktiviteter for alle grupper af unge	13
Projektets succeskriterier	14
Projektets organisering	14
Evaluerings baggrundsmateriale	14
Sapiik 2010/11	15
De unges deltagelse i Sapiik i Danmark og Grønland	15
De unge i Sapiik/ Danmark	15
Aktiviteter for de unge på efterskole	15

De sociale og faglige aktiviteter for de unge i Sapiik/Danmark.....	16
At være mentor i Sapiik/Danmark - mentorenes erfaringer og udfordringer	18
At være mentorkoordinator i Sapiik/Danmark- mentorkoordinatorens erfaringer og udfordringer	19
Sapiik/Danmarks praktiske rammer	19
Reaktioner fra forældre og kontaktlærer på en efterskole	20
De unge i Sapiik/Grønland.....	21
De sociale og faglige aktiviteter for de unge i Sapiik/Grønland	21
At være mentor i Sapiik/Grønland - mentorenes erfaringer og udfordringer.....	22
At være mentorkoordinator i Sapiik/Grønland – mentorkoordinatorernes erfaringer og udfordringer....	23
Reaktioner fra interessenter og netværk omkring projektet	24
Anbefalinger til det kommende Sapiik-projekt i Nuuk, Qaqortoq, Ilulissat og Sisimiut.....	25

Indledning

Det toårige ung-til-ung frivilligprojekt Sapiik blev igangsat i 2008 i Nuuk af Foreningen Grønlandske Børn med det formål at motivere og støtte to 9. klasser på folkeskolen Atuarfik Samuel Kleinschmidt i at søge ind på og gennemføre en ungdomsuddannelse efter folkeskolen. Baggrunden for projektet er, at mere end halvdelen af en folkeskoleårgang ikke får en kompetencegivende uddannelse (Skatte- og Velfærdskommission 2011).

I foråret 2010 blev det besluttet at forlænge den eksisterende toårige projektperiode, således at det var muligt at følge og støtte de unge i det meste af et år efter folkeskolen. Baggrunden herfor er at frafaldsstatistikken peger på, at der er brug for et forebyggende tiltag for de unge efter folkeskolen, da omkring 40 % af en årgang ikke gennemfører den ungdomsuddannelse, de er påbegyndt (Skatte og velfærdskommission 2011).

I projektets tredje år har 26 unge deltaget i projektet. Projektmodellen har taget højde for at møde de unge, der hvor de befinder sig både geografisk og uddannelsesmæssigt. Gennem sociale, faglige og uddannelsesrelaterede aktiviteter er det målene, at mentorprojektet skal bidrage til at øge elevernes sociale kompetencer, herunder styrkelse af selvtillid og personlige kompetencer.

Nærværende rapport er en evaluering af projektets tredje og sidste år (august 2010 til marts 2011).¹ Evalueringen fokuserer på projektets resultater og effekter i forhold til projektets formål, mål og succeskriterier.

Sapiik er gjort mulig med støtte fra Thune Legatet.

Evalueringens opbygning

Rapporten er delt i fire dele. Første del "Resumé af effekter, erfaringer og resultater af mentorprojektet Sapiik" giver et kort overblik over projektets effekter, erfaringer og resultater. Anden del "Sapiiks baggrund og formål" indeholder projektets baggrund og de i projektbeskrivelsens beskrevne formål, mål, målgruppe, aktiviteter og succeskriterier. Tredje del "Sapiik 2010/11" uddyber resultater, erfaringer og effekter fra projektets tredje og afsluttende år. Endelig gives der i fjerde og afsluttende afsnit "Anbefalinger til det kommende Sapiik-projekt i Nuuk, Qaqortoq, Ilulissat og Sisimiut" en række anbefalinger, som Foreningen Grønlandske Børn kan tænke ind i projektet, når Sapiik II fra august 2011 starter op i Qaqortoq, Nuuk, Sisimiut og Ilulissat.

---

¹ Evaluering af projektets første år findes i rapporten "Sapiik. Et ung-til-ung mentorprojekt i Nuuk. Midtvejsevaluering" fra september 2009, der kan findes på Foreningen Grønlandske Børns hjemmeside www.fgb.dk

Resumé af effekter, erfaringer og resultater af mentorprojektet Sapiik

Øget motivation og lyst til at søge ind på og gennemføre en uddannelse

I foråret 2010 kunne det konstateres, at 81 % af eleverne i de to deltagende afgangsklasser ville søge ind på en ungdomsuddannelse efter folkeskolen. Ved projektets afslutning i marts 2011 er 80 % af de unge, der er kommet ind på en ungdomsuddannelse, godt på vej til at gennemføre første år. Ligeledes er der gode resultater for den gruppe af unge, der er på efterskole, idet 90 % af efterskoleeleverne gennemfører opholdet. Således er 69 % af de deltagende unge uddannelsesaktive. Kun 7 % af de deltagende unge har endnu ikke planlagt deres uddannelsesforløb. 23 % er på venteliste til uddannelse eller forberedende kursus.

Styrket sammenhold

Både under og efter projektperioden har der været særdeles positive udmeldinger fra både elever, mentorer og netværket omkring projektet i forhold til elevernes øgede sammenhold. Størstedelen af deltagerne giver udtryk for, at de gennem projektet har fået en større venskabskreds, som de også vil bruge i deres fremtid. Desuden fortæller flere af de unge, at projektet har bevirket, at adskillige af de konflikter, der dominerede de unges relationer før projektet, er blevet mindsket eller helt forsvundet.

Øget selvtillid og styrket kommunikativ kompetence

Flere af de unge fortæller, at de gennem projektperioden har oplevet øget selvtillid. De fremhæver, at de fysiske aktiviteter i projektet har vist dem, at de kunne klare udfordringer, som de ikke troede muligt. Desuden har der i projektperioden været fokus på præsentationsteknik, hvilket har givet de unge nogle konkrete redskaber til fremlæggelse. En erfaring er, at de unge i projektet har fået lyst og evner til at udtrykke sig mere og bedre i løbet af projektperioden.

Social inklusion af bygdeleverne i skolen og fritiden

Bygdeelever var en særlig målgruppe i projektet, da undersøgelser peger på, at bygdeelever kan have større sociale og faglige udfordringer end deres jævnaldrende fra byen. I løbet af projektperioden er det blevet tydeligt, at de unge fra bygderne har haft stor social gevinst ved at deltage i projektet. Eleverne fra bygderne har følt større glæde ved at gå i skole. De har oplevet et større fællesskab både internt på elevhjemmet, men ligeledes i forhold til klassekammeraterne fra byen.

Lyst til at være frivillig – styrkelse af det grønlandske civilsamfund

De frivillige mentorer har været projektets sekundære målgruppe. Ved at rekruttere og involvere en gruppe af frivillige unge i alderen 18 til 30 år har Foreningen Grønlandske Børn ønsket at medvirke til styrkelsen af det grønlandske civilsamfund. Alle deltagende mentorer fortæller, at de har fået personlig udbytte af at være frivillige i projektet. Størstedelen ønsker fremover at fortsætte deres frivillige engagement. Projektet har desuden været medvirkende til, at en del af de unge deltagere er blevet inspireret af deres mentorer til selv at være frivillige i fremtiden.

Opbakning og interesse blandt efterskolerne

Der har været stor opbakning blandt efterskolerne til de grønlandske elevers deltagelse i projektet. Flere efterskoler har kontaktet Foreningen Grønlandske Børn og spurgt, om det var muligt at nogle af deres øvrige grønlandske elever kunne deltage i projektet. Dette vidner om behov og interesse for et projekt som Sapiik for grønlandske efterskoleelever i Danmark.

Ovenstående resultater og effekter uddybes i de følgende afsnit i forhold til projektets formål, mål, målgruppe, aktiviteter og succeskriterier.

Aallaqqaasiut

Inuusuttumit inuusuttumut suliniut marlunnik ukioqalersoq Sapiik 2008-mi Nuummi Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaannit aallartinneqarpoq meeqqat atuarfianni Atuarfik Samuel Kleinschmidt-imi 9. Klassenit atuartut meeqqat atuarfianneereernerminni inuusuttut ilinniagaqarfiinut qinnuteqarnissaannut naammassinninnissaannullu-pilerilersinniarlugillu tapersersornissaat siunertaralugu. Suliniummi tunngaviuvoq meeqqat atuarfianniittut affaat sinneqartut piginnaassuseqaataasussamik ilinniagaqarneq ajornerat (Akileraartarnermut Atugarissaanermullu ataatsimiitsitaliarsuaq 2011).

2010-ip upernarnerani aalajangerneqarpoq suliniut pioreersoq ukiunik marlunnik sivissuseqartoq sivitsoqassasoq, taamaalilluni inuusuttut meeqqat atuarfianneereernerisa kingorna ukiup ataatsip annersaani malittarinissaannut tapersersornissaannullu periarfissaqalissamat. Tassunga tunngaviuvoq uniinnartartut takutikkaat inuusuttut meeqqat atuarfianneereernerminni uniinnartoornissamat pinaveersaartitsiniummik atorfissaqartitsinerat, tassami ukioqatigiiaat 40 %-iisa missaat inuusuttut ilinniagaqarfiini aallartitaminnik naammassinnineq ajormata (Akileraartarnermut aamma Atugarissaanermullu ataatsimiitsitaliarsuaq 2011).

Suliniummi ukiut pingajussaanni inuusuttut 26-it suliniummi peqataapput. Suliniummi inuusuttut sumiiffii soorlu nunap suani ilinniagaqarnermilu inissisimaffii aalajangiisuutinneqarput. Inuppalaanikkut, suliamik ilisimasaqarnikkut aammalu sammisani ilinniagaqarnermut attuumassuteqartuni anguniarneqarpoq ikorfartuineramik suliniuteqarnikkut atuartut inuttut piginnaassuseqarnerisa annertusarnissaannut tunniussaqaarnissaq, tassunga ilanngulugu imminut tatiginerulersitsiniarneq aammalu inuttut piginnaangorsarnerunissaannut nukittorsaaneq.

Nalunaarut una suliniutip ukiut pingajussaanni naggataannilu (august 2010-mit marts 2011-mut)² ingerlanneranik naliliineruvoq Naliliinermit suliniummi inerneritit aammalu suliniummi siunertanut tunngatillugu sunniutai, anguniagaasut iluatsitsinermullu takussutissat isiginiarneqarput.

Sapiik piviusunngorpoq aningaasaateqarfiup Thune Legater-aningaasanik tapiissuteqarneratigut.

Naliliinerup ilusilerneru

Nalunaaarut sisamanut immikkoortitaavoq. Siulleq *"Ikorfartuineramik suliniummi Sapiik-mi sunniutit, misilitakkat aamma inernerit imaqaarniliorneranni"* takuneqarsinnaavoq suliniutip sunniutaasa misilitagaasut inernerusullu naatsumik takussutissartaat. Immikkoortut aappaanniipput *"Sapiik'p tunngavia siunertaalu"* suliniutip tunngavia aammalu suliniutip allaaserinerani siunertat, anguniakkat, anguniakkani pineqartut, sammisat iluatsinnerinullu takussutissat. Immikkoortut pingajuanni *"Sapiik 2010/11"* suliniummi ukiut pingajussaanni naggataannilu tassaniipput inernerit, misilitakkat sunniutillu itisilerneru. Kiisalu aamma sisamaanni naggataannilu *"Suliniummi Sapiik-mi Nuummi, Qaqortumi, Ilulissani aamma Sisimiuni pisussani inassutit"* tassaniipput inassutit arlaqartut Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaanit

---

² Suliniutip ukiuani siullermi naliliineq takuneqarsinnaavoq "Sapiik pillugu nalunaarummni. Inuusuttumit inuusuttumut iikorfartuineramik suliniut Nuummi.Qiterpaarnermi naliliineq" september2009-mit, taanna Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaasa nittartagaanni takuneqarsinnaavoq uani www.fgb.dk

suliniummut ilanngukkumasatut eqarsaatersuutigisat, tassa
Sapiik II august 2011-mit Qaqortumi, Nuummi, Sisimiuni Ilulissanilu aallartippat.

Ikorfartuinermik suliniummi Sapiik'mmi sunniutit, misilittakkat inernerillu imaqarniliornerat

Ilinniagaqarnissamik qinnuteqarnissamut naammassinninnissamullu pilerinerulerneq perusussuseqarnerulerlu

2010-mi upernaakku paasinarsivoq klasseni atuarunnaartussani marlunni peqataasuni atuartut 81 %-ii meeqqat atuarfianneereerunik inuusuttut ilinniagaqarfiinut qinnuteqalersaartut. Suliniutip naanerani marts 2011-mi inuusuttut taakku inuusuttut ilinniagaqarfiinut isertut 80 %-iisa ukioq siulleg naammagaluttualerpaat. Aammattaarlu inuusuttoqatigiit efterskoleniittut angusaqarluarput, tassa efterskoleniittut 90 "-iisa atuarnertik naammassimmassuk. Taamaalillutik inuusuttut peqataasut 69 "-ii ilinniarnermik ingerlatsipput. Taamaallaat inuusuttut peqataasut 7 %-iisa ilinniagaqalernissartik sulii pilersaaruteqarfigingilaat. 23 %-it ilinnialernissamut imaluunnit piareersarluni pikkorissarnissamut utaqqisuniipput.

Peqatigiinnerulerneq

Suliniutip nalaanni kingornanilu assigiimmik atuartunit, ikorfartuisunit attaveqarfigisanillu atuartut peqatigiinnerulersimanagerat nuannersumik ilisimatitsissutigineqarpoq. Peqataasut amerlanersaasa oqaatigaat suliniut aqqutigalug ikinngutitaartornerusimallutik sulii siunissami atorluarumaakkaminnik. Kiisalu inuusuttut arlaqaqisut oqaluttuarput suliniutip nassataanik aaqqiagiinngittarnerit inuusuttut suliniummut isummersuutigisartagat suunnginnerulersimasut imnalunnit piivissimasut.

Imminut tatiginerulerneq oqaloqatiginnissinnaanerulerlu

Inuusuttut arlallit oqaluttuarput suliniutip ingerlannerata nalaani imminnut tatiginerulersimallutik. Erseqqissarpaallu suliniummi timi atorlugu sammisatigut paasigitik unammilligassat sapersorisatik sunaaffa sapernagit. Kiisalu aamma suliniutip ingerlannerani qanoq iliorarsinnaanerit aallunneqarmata inuusuttut saqqummiisarnissanut erseqqissunik sakkussaqaalersimapput. Misilittagaq unaavoq, suliniummi inuusuttut suliniutip ingerlanneratigut oqaaseqarsinnaanerulerlutillu tamanna pikkoriffiginerulersimagaat.

Atuarfimmi sunngiffimmilu nunaqarfimmiunik ilaqartalerneq

Atuartut nunaqarfimmiut suliniummi immikkut anguniagaapput tassa misissuinerup takutimmagu atuartut nunaqarfimmiut inoqatinut akuunissamik aammalu ilisimasassatigut taamaaqatiminnit illoqarfimmiunit unammisassaqaqarnerusartut. Suliniutip ingerlannerani erseqqissivoq nunaqarfimmiuaqqat suliniummi peqataanermikkut inoqatinut akuulerneq pissarsiaqaatigilluaraat. Atuartut nunaqarfimmeersut atuarnertik pissarsiaqarfiginerulerpaat. Atuartut nunaqarfimmeersut angerlarsimaffiani taamatullu aamma atuaqatinut illoqarfimmiunut tunngtillugu peqatigiinnerulerneq misigisimalersimavaat.

Piumassutsimik sulerusunneq – kalaallit inuinnaat nukittorsarneri

Piumassutsiminnik ikorfartuisutut sulisut suliniummi anguniagaqarfiusut tulleraat. Inuusuttut 18-it 30-llu akornanni ukiullit sulisussarsiarinerisigut akuulersinnerisigullu Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaannit

kissaatigineqarpoq kalaallit inuinnaat nukittorsaaqataaffiginissaat. Ikorfartuisut peqataasut tamarmik oqaluttuarput suliniummi piumassutsimik sulineq inuttut pissarsiaqaatigalugu. Taakkulu amerlanersaasa siunissami piumassutsimik sulinerminnik ingerlatseqqinnissartik kissaatigaat. Suliniut aammattaaq pissutaaqataalluni inuusuttut peqataasut ikorfartuisunit sunnerneqarlutik namminneq aamma siunissami ikorfartuisutut sulilernissaq pilerigilersimavaat.

Efterskolet tapersersuineri soqutiginninnerilu

Atuartut kalaallit suliniummi peqataanerinit efterskolet tapersersuillualersimapput. Efterskolet arlaqartut Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaannut saaffiginnippat aperalutik namminneq atuartuutitik kalaallit suliniummi peqataasinnaanersut. Tamatuma takutippaa suliniut Sapiik aammattaaq Danmarkimi efterskoleni atuartunut kalaallinut soqutiginarlunilu pisariaqartinneqartoq.

Inernerit sunniutillu qulaani taaneqartut tulliini suliniutip siunertaani, anguniagaani, anguniarneqartuni, sammisani aamma iluatsinnermut takussutissani itisilerneqassapput.

Sapiiks baggrund og formål

Sapiiks tredje år har været kendetegnende ved at udvikle og vedligeholde de resultater, som blev skabt i projektets to første år.

Ved afslutningen af projektets andet år kunne det konstateres, at 81 % af de deltagende folkeskoleelever ville søge ind på en uddannelse. Dertil tilkendegav elever, frivillige mentorer og projektansatte, at eleverne havde fået et større sammenhold på tværs af klasserne og fået mere mod på fremtiden.

Det vakte således glæde blandt eleverne, da Foreningen Grønlandske Børn besluttede at forlænge projektperioden med et tredje år, og de unge i projektet gav samstemmende udtryk for, at de gerne ville deltage i Sapiik endnu et år. Ligeledes gav mentorerne udtryk for, at de var klar til at støtte de unge i deres første tid efter folkeskolen.

Projektets formål og mål

Mentorforløbets *formål* i projektets 3. år er at understøtte eleverne i at:

- a) gennemføre første år på den ungdomsuddannelse, de er kommet ind på eller
- b) blive kvalificeret til at komme ind på en ungdomsuddannelse, og
- c) søge ind på en ungdomsuddannelse næste år.

Formålet opnås gennem en række *mål*, herunder at mentorforløbet bidrager til:

- at styrke elevernes selvtillid og personlige ressourcer
- at øge elevernes sociale kompetencer
- at bedre elevernes faglige kvalifikationer
- at motivere eleverne til at gennemføre en ungdomsuddannelse
- at motivere eleverne til at søge ind på en ungdomsuddannelse (de der er på efterskole, forberedende kursus til ungdomsuddannelse eller ikke har søgt ind på en uddannelse)

Målene opnås gennem en række *aktiviteter*, herunder:

- at eleverne deltager i sociale aktiviteter
- at eleverne deltager i faglige aktiviteter, såsom lektiecafé og fremtidsværksted
- at eleverne deltager i uddannelsesaktiviteter, såsom at besøge uddannelsesinstitutioner, søge information på internettet mv.

Såvel mentorer som elever tildeles stort ejerskab i projektet med henblik på at skabe vedvarende engagement og plads til at vokse med opgaven. Mentorerne er således i løbende dialog med eleverne om projektets udvikling.

Projektets tidsramme, målgruppe og aktiviteter

Tidsramme for projektets tredje år løber fra juli 2010 til marts 2011.

Projektets målgruppe er unge fra klasserne 10.a og 10.b på Atuarfik Samuel Kleinschmidt i Nuuk, der i juni 2010 afsluttede folkeskolen.

De unge i Sapiik fordeler sig efter folkeskolen i følgende uddannelsesmæssige og geografiske grupper:

Danmark

- De der skal til Danmark på efterskole. Erfaringer viser, at grønlandske unge på efterskole kan have det svært pga. sproglige barrierer, sociale omgangsformer og hjemve (Kilde: Efterskoleforeningen og Det Grønlandske Hus i København). Disse unge skal understøttes i at gennemføre efterskoleopholdet og søge ind på en ungdomsuddannelse næste år.

Der arrangeres weekendkolonier for de unge i Danmark, der er på efterskole. Målet er at tilbyde dem et trygt fællesskab med kammerater, de kender fra Sapiik, og samtidig et rum, hvor de kan dele deres tanker om og erfaringer med at være på efterskole. Kolonierne består af både sociale og faglige aktiviteter, der har et udviklende sigte. I løbet af året vil der i stigende grad blive sat fokus på de unges drømme om fremtiden; herunder uddannelse.

På weekendkolonierne tilbydes de unge lektiehjælp. Enkelte weekendkolonier afholdes i forbindelse med ferier med henblik på at forebygge ensomhed og hjemve.

De unge vil i begyndelsen af efterskoleopholdet få besøg af en mentor. Formålet er, at de får mulighed for at vise deres nye verden frem og have et rum, hvor de kan snakke med en fortrolig om forhold, der kan være svære. Mentoren har til opgave at sætte særlig fokus på at støtte den unge i at blive integreret i efterskolelivet.

Flere af de unge, der skal på efterskole, har endvidere efterspurgt, om de frivillige mentorer kan komme på besøg på deres efterskole i forbindelse med "forældrearrangementer". Hvis de frivillige har tid og overskud til denne aktivitet, vil sådanne besøg blive arrangeret.

Nuuk

- De der skal påbegynde en ungdomsuddannelse i Nuuk. Disse elever skal understøttes i at gennemføre uddannelsen.
- De der skal på et opkvalificerende kursus i Nuuk som forberedelse til at kunne søge ind på en ungdomsuddannelse. Denne gruppe elever skal understøttes i at gennemføre kurset og søge ind på en ungdomsuddannelse næste år.
- De der ikke er kommet ind på den ungdomsuddannelse, de har søgt. Denne gruppe elever skal understøttes i at kvalificere sig til at komme ind på en ungdomsuddannelse, og at ansøge igen.
- De elever der ikke ved, hvad de skal efter folkeskolen og befinder sig i Nuuk. Disse elever skal understøttes i at blive afklaret omkring, hvad de ønsker for deres fremtid; herunder uddannelse.

De unge tilbydes at deltage i aktiviteter, som har et udviklende sigte; både socialt og fagligt. Der vil både foregå fælles og differentierede aktiviteter, således at der tages højde for de unges mulige forskellige behov. Fx kan de unge, der går i gymnasiet, således have andre behov end de unge, der ikke ved, hvad de vil efter folkeskolen.

I løbet af året vil der i stigende grad blive sat fokus på de unges drømme om fremtiden; herunder uddannelse og arbejde. Aktiviteter foregår med base i foreningens lokaler.

Unge i Nuuk tilbydes lektiehjælp i et bestemt tidsrum hver uge. Mentorerne står for koordineringen af lektiehjælp, som foregår i foreningens lokaler.

Andre byer i Grønland

- De der skal påbegynde en ungdomsuddannelse i en anden by i Grønland. Disse elever skal understøttes i at gennemføre uddannelsen.

De unge, der skal på en ungdomsuddannelse i en anden by end Nuuk, skal studere i henholdsvis Qaqortoq, Sisimiut, Narssaq og Uummannaq. Disse elever vil få besøg af en mentor i en af de første måneder i det nye skoleår. Målet med dette besøg er, at de unge kan vise deres nye verden frem samt have en mentor at snakke med om forhold, der kan være svære at takle. Mentoren har til opgave at sætte særlig fokus på at støtte den unge i at blive integreret i den nye by og det nye uddannelsesmiljø.

Endvidere vil den unge én gang om måneden få tilbudt at blive ringet op af mentoren, der også kommer på besøg. Formålet er at give den unge en følelse af ikke at stå alene med alle de nye udfordringer og stadig være med i Sapiik.

Fællesaktiviteter for alle grupper af unge

Facebook og chat

Formålet er at skabe et virtuelt rum, hvor de unge kan holde kontakt med hinanden og mentorerne. Her kan de også dele deres nye virkeligheder med hinanden, både de positive oplevelser og det, der er svært – i både ord og billeder. Chat finder sted i et bestemt tidsrum hver uge.

Projektkoordinatorerne holder øje med, hvordan tonen og indholdet udvikler sig i Facebookgruppen med henblik på at kunne gribe ind, hvis der foregår nogen uetisk; eksempelvis mobning.

Telefonisk rådgivning

De unge tilbydes telefonrådgivning et bestemt tidsrum hver uge forestået af mentorkoordinatorerne i henholdsvis Danmark og Grønland. Koordinatorerne vil lægge øre til de tanker og problemer, de enkelte unge har brug for at tale om. Koordinatorerne har alene til opgave at lytte og henvise til relevante instanser og har ikke en handle- eller opfølgingsforpligtelse.

Projektets succeskriterier

- At minimum 80 % af elevernes i de to 10. klasser deltager i projektet

Procenttallene nedenfor refererer til de unge, der deltager i Sapiik i det 3. år i både Danmark og Grønland.

- At 80 % af de unge, der er på efterskole, gennemfører opholdet
- At 80 % af de unge, der er kommet ind på en ungdomsuddannelse, gennemfører første år
- At 80 % af de unge, der gennemfører efterskoleopholdet, søger ind på en ungdomsuddannelse
- At 80 % af de unge, der ikke kommer ind på den ungdomsuddannelse, de har søgt, kvalificerer sig til at komme ind på en ungdomsuddannelse næste år
- At 80 % af de unge, der ikke ved, hvad de vil, finder en afklaring på, om de vil tage en uddannelse

Projektets organisering

I projektets tredje år har i alt 26 unge deltaget - 10 efterskoleelever i Danmark, og 16 unge i Nuuk, der enten er påbegyndt en uddannelse eller holder frivilligt eller ufrivilligt sabbatår. Der har været tilknyttet 6 frivillige mentorer i Nuuk og tre mentorer i Danmark. I Sapiik/Danmark har en ansat projektmedarbejder i Foreningen Grønlandske Børns sekretariat stået for koordineringen og udførelsen af aktiviteter med de frivillige og de unge, mens der i Nuuk har været ansat to mentorkoordinatorer på deltid. Projektmedarbejderen og mentorkoordinatorerne har refereret til projektledelsen i Foreningen Grønlandske Børn.

Evalueringens baggrundsmateriale

Baggrundsmaterialet for evalueringen består af skriftlige materialer i form af projektbeskrivelser, mødereferater, aktivitetskalendere, statusnotater m.m. Desuden er der i løbet af marts 2011 foretaget en række interviews med deltagere og ansatte i projektet både i Nuuk og Danmark.

De interviewede er:

- to mentorkoordinatorer i Nuuk
- én mentorkoordinator i Danmark
- to mentorer i Nuuk
- tre mentorer i Danmark
- 10 unge i Nuuk
- syv unge efterskoleelever i Danmark

Desuden er der hentet udtalelser fra skolechefen i Kommuneqarfik Sermersooq, forstanderen fra Elevhjemmet i Nuuk, en kontaktlærer på én af de unges efterskole og én forælder³.

---

³ Der har ikke været udarbejdet spørgeskemaer til evalueringen. Dette skyldes dels at de unge befinder sig i meget forskellige situationer uddannelsesmæssigt og geografisk. Desuden vurderede evaluatoren i 2009, at spørgeskemaundersøgelser blandt eleverne var mindre brugbare evalueringsdata på grund af de sparsomme svar og oplysninger, de unge gav i disse.

Sapiik 2010/11

De unges deltagelse i Sapiik i Danmark og Grønland

Det var projektets målsætning at 80 % af de unge fra de to tidligere 10. klasser skulle deltage i Sapiik. I løbet af projektperioden har minimum 81 % procent af eleverne deltaget i Sapiik-aktiviteter. Succeskriteriet er dermed opfyldt.

Deltagerregistrering ligger til baggrund for de ovennævnte tal på de unges deltagelse i Sapiik. Det skal tilføjes, at deltagerregistreringen i projektets tredje år er blevet mere konsekvent, og dermed har man taget evaluators anbefaling fra midtvejsevaluering af projektet fra 2009 til sig.

De unge i Sapiik/ Danmark

I Danmark har alle 10 efterskoleelever deltaget i de weekendkolonier, der har været planlagt. Et fåtal af eleverne har ikke deltaget i alle weekender, hvilket har skyldes forlænget juleferie i Grønland eller prioritering af weekendarrangementer på deres efterskoler.

Det er et af projektets succeskriterier at 80 % af de 10 unge, der er på efterskole gennemfører opholdet. Status ved tidspunktet for nærværende evaluering er, at én elev har afbrudt efterskoleopholdet og er rejst tilbage til Grønland i efteråret. Efterskoleeleven er rejst tilbage til Grønland, da hun var utilfreds med sit valg af efterskole. Efter hjemkomst har den unge deltaget i Sapiiks aktiviteter i Nuuk.

De resterende 90 % befinder sig socialt særdeles godt på deres efterskoler, og de giver alle udtryk for, at de ønsker at gennemføre opholdet. Der er derfor ikke grund til at antage, at flere vil falde fra i løbet af skoleårets sidste tre måneder. Således forventes 90 % af de unge at gennemføre efterskoleopholdet.

Et andet af projektets succeskriterier er, at 80 % af de unge, der gennemfører efterskoleopholdet, søger ind på en uddannelse. I marts 2011 kan det konstateres, at 100 % af de ni unge, der gennemfører efterskoleopholdet, har søgt ind på en uddannelse. 2 af de unge har valgt at tage et år mere på efterskole i Danmark, 4 søger ind på gymnasiet eller teknisk gymnasium. Endelig vil tre søge ind på Piareersarfik⁴ for at forbedre deres folkeskolekarakterer.

Aktiviteter for de unge på efterskole

Den primære aktivitet for de unge, som deltager i Sapiik i Danmark, har været weekendkolonier. Der har i alt været afholdt fem weekendkolonier (september, oktober, december, januar og marts).

Ifølge projektbeskrivelsen er målet med weekendkolonierne at tilbyde de unge et trykt fællesskab med kammerater, de kender fra Sapiik, og samtidig skabe et rum, hvor de kan dele deres tanker og erfaringer om at være på efterskole. Kolonierne har bestået af både sociale og faglige aktiviteter, der har haft et udviklende sigte.

Ved Sapiiks opstart i Danmark har mentorkoordinatoren kontaktet alle eleverne og givet dem tilbuddet om at være med. De takkede alle ja. Desuden har koordinatoren indhentet tilladelse hos elevernes forældre telefonisk og informeret dem om projektets formål og indholdsmæssige og praktiske rammer. Alle forældrene gav tilladelse og flere udtrykte

---

⁴ Forberedende kursus

taknemmelighed over tilbuddet. De unges kontaktfamilier og efterskoler er ligeledes blevet kontaktet ved projektets start og er blevet informeret om elevernes kommende deltagelse i Sapiik.

De sociale og faglige aktiviteter for de unge i Sapiik/Danmark

Ved den første weekendkoloni i København i september var det fra koordinatorens side prioriteret, at de unge skulle have tid til at komme ind på livet af hinanden igen. To af de unge går på samme efterskole, mens resten går på forskellige efterskoler rundt omkring i hele Danmark. De unge brugte derfor de ledige stunder til at snakke med hinanden om deres første erfaringer og tanker om deres nye liv på efterskole i Danmark.

De unge blev bedt om at formulere, hvad de fremadrettet havde af ønsker til aktiviteter i Sapiik. Ligeledes skulle de tale om, hvad de hver især personligt kunne få ud af at deltage i Sapiik. Formålet med gruppearbejdet var at sikre de unge medbestemmelse og få dem til at reflektere over, hvad de kunne bruge Sapiik til i det år, hvor de skulle være på efterskole. Flere af de unge udtrykte tydeligt, at de så Sapiik som en mulighed for at indgå i et kendt fællesskab, hvor de kunne føle sig hjemme og derved forhåbentlig mindske hjemve og afsavn. Weekendkolonierne har haft en positiv betydning for alle deltagere, og tre af de unge fortæller, at weekenderne har været medvirkende til at droppe overvejelserne om at tage tilbage til Grønland før tid. Som én af dem siger "Hvis Sapiik ikke havde været der, var jeg nok taget hjem til Grønland igen."

I de følgende weekendkolonier har der været udført nogle af de aktiviteter, som de unge ønskede under gruppearbejdet den første weekend. I løbet af projektperioden er det således blevet til en tur i Tivoli, en biograftur, en tur i DGI-byens svømmehal og bowlinghal, kanalrundfart og en tur på en Gokart-bane. Samstemmende giver de unge udtryk for glæde ved deltagelse i aktiviteter, som de ikke har muligheden for i Nuuk. Flere af de unge fremhæver også, at deres medbestemmelse i forhold til aktiviteterne har haft betydning for deres engagement og ansvarsfølelse for projektet. Desuden var de underholdende fællesoplevelser medvirkende til at ryste de unge og deres nye mentorer sammen.

Sideløbende med oplevelserne i byen er de mere intime sociale aktiviteter blevet prioriteret højt. I hver weekend har der været et særligt fokus på at styrke de unges sammenhold og den enkeltes personlige udvikling gennem sociale lege og aktiviteter. Der er generelt en meget anerkendende og god tone blandt efterskoleeleverne, og som gruppe må de anses for at være relativt homogen. De sociale lege har derfor været møntet på at styrke og udvikle elevernes i forvejen gode sammenhold og omgangsform. I interviewene fortæller de unge, at de har taget opfordringen til at bruge hinanden uden for weekendkolonierne til sig ved at have kontakt med hinanden gennem sms og telefonsamtaler.

I projektbeskrivelsen er det nævnt, at de unge i begyndelsen af opholdet vil få besøg af en mentor. Dette tilbud er ikke blevet aktiveret af praktiske grunde. De unge er spredt rundt omkring i hele landet, så koordinator og projektledelsen har vurderet, at det ville have været en for krævende opgave for den relativt lille gruppe af frivillige mentorer at gennemføre denne aktivitet. Dertil skal det tages i betragtning, at de unge og mentorerne på den korte tid de har tilbragt sammen, ikke har opnået samme fortrolighed, som det ses i forholdet mellem mentorer og de unge i Nuuk. Derfor er tilbuddet om mentorbesøg på de unges efterskoler i forbindelse med forældrearrangementer heller ikke blevet aktiveret.

Adspurgt føler de unge ikke, at de har manglet tilbuddet. De udtrykker alle, at de har fortrolige voksne på efterskolen eller hjemme i Grønland, de kan henvende sig til, hvis de har brug for det. De føler derfor ikke, at de har haft behov for eller manglet besøg af deres mentorer på deres efterskoler, og det vurderes derfor ikke, at de manglende mentorbesøg har haft negativ betydning for projektets formål.

Erfaringerne fra de første to projektår i Nuuk viste, at det var svært for mentorkoordinatorer og mentorerne at skabe lyst og opmærksomhed blandt eleverne i de faglige og uddannelsesrelaterede aktiviteter. Dette har også vist sig at være en udfordring for mentorkoordinator og mentorer i Danmark.

Trods relativ lav motivation blandt eleverne har koordinator og mentorer alligevel formået at engagere de unge i faglige aktiviteter. Eksempelvis har de deltaget i fremtidsværksted, hvor de unge skulle formulere og reflektere over egne uddannelsesdrømme og ønsker med hjælp og inspiration fra mentorer og mentorkoordinator. Der er ligeledes blevet afholdt workshop, hvor de unge skulle diskutere de gode og dårlige sider ved deres efterskoleophold. Særligt blev der snakket om, hvilke kompetencer opholdet giver dem. Derudover har der været arrangeret foredrag med grønlandske studerende bosat i Danmark. Disse besøg har været en stor succes, og de unge har lyttet med opmærksomhed og interesse til de studerendes oplæg. Møderne med de grønlandske studerende har givet de unge gode rollemodeller at spejle sig i. De studerende havde alle været på efterskole og kunne derfor relatere til mange af de følelser, som de unge har såsom hjemve til Grønland og overvejelser om kommende uddannelsesvalg.

Disse temaer var ligeledes på tapetet, da de unge en weekend så filmen "Sange fra Ilulissat". Filmen skildrer ungdomslivet blandt en håndfuld unge mennesker i Ilulissat, og de unge kunne genkende nogle af de problemstillinger og udfordringer, der blev skildret i filmen.

I projektbeskrivelsen er det nævnt, at de unge vil blive tilbudt lektiehjælp. Denne aktivitet har vist sig overflødig, da der bliver sørget for dette på efterskolerne.

Der er ingen tvivl om, at de unge har prioriteret det sociale i weekendkolonierne, men deres svar vidner om, at de faglige og uddannelsesrelaterede aktiviteter har haft en betydning for de unge. Adspurgt er det slående, hvor afklarede de er omkring deres uddannelsesplaner de kommende år. De unge, der fagligt ligger i den lavere ende, er også meget afklarede omkring deres svagheder, og de har et realistisk billede af deres fremtidige muligheder, og hvad de kan gøre for at forbedre dem.

At være mentor i Sapiik/Danmark - mentorernes erfaringer og udfordringer

Foreningen Grønlandske Børn har før projektets opstart annonceret efter frivillige mentorer gennem Avalak (forening for grønlandske studerende i Danmark), netværk på Facebook og Afdelingen for Eskimologi og Arktiske Studier på Københavns Universitet. I disse fora vurderede FGB chancen for at finde unge mentorer med kendskab til Grønland og det grønlandske sprog bedst. Der var seks unge, der meldte sig, og tre mødte op.

De tre frivillige mentorer i Sapiik/Danmark var alle kvinder og havde grønlandsk baggrund. Den ene dobbeltsproget i dansk og grønlandsk, mens de to andre havde dansk som modersmål og kunne grønlandsk "til husbehov". To af de tre mentorer har deltaget i hele projektperioden. I slutningen af november valgte den dobbeltsprogede mentor desværre at rejse tilbage til Nuuk. Der blev rekrutteret en ny mentor i januar, som også har grønlandsk baggrund, men overvejende er dansksproget.

På grund af at så få frivillige mentorer meldte sig, valgte foreningen ikke at gennemføre en mentoruddannelse i Danmark, som beskrevet i projektbeskrivelsen. I stedet blev mentorerne introduceret til foreningen og projektet gennem et intromøde, hvor blandt andet projektets anerkendende tilgang blev præsenteret. Mentorerne fik ligeledes tilbudt at deltage i foreningens frivilligweekend, hvilket to af mentorerne takkede ja til. Æn af mentorerne giver udtryk for, at hun har manglet en mere synlig og kommunikeret opmærksomhed på den anerkendende tilgang, som de frivillige tilsigtes at bruge overfor målgruppen. Det anbefales derfor fremover, at foreningen afsætter tid og ressourcer af til en grundigere og tydeligere indføring i den anerkendende tilgang.

Gennem alle weekendkolonierne har det været en udfordring at skabe et tæt og tillidsfuldt forhold mellem de unge og mentorerne. "Mentorrollen er aldrig sådan for alvor kommet i spil", som koordinatoren udtrykker det. Der er ingen tvivl om, at der mellem mentorerne og de unge har været en sproglig barriere, og desuden har den korte tid til samvær været en betydelig hindring for at opnå et tæt forhold mentor og de unge imellem.

Både de unge, mentorerne og koordinatoren fortæller, at de unge mest har haft brug for at snakke med hinanden – på grønlandsk. I hverdagen på efterskolen har de konstant været udfordret faglig og socialt – nogle mere end andre – i deres evne til at kommunikere på dansk. Alle efterskoleelever fortæller da også, at det har været et frirum og en lettelse for dem at komme til weekenderne, hvor de kunne bruge deres modersmål.

Mentorerne giver samstemmende udtryk for, at de ikke har haft oplevelser, der var svære at håndtere med de unge. To af mentorerne fortæller, at de har haft personlige frustrationer over følelsen af, at deres grønlandske sprog ikke var tilstrækkelig til at skabe dybere og mere personlige dialoger med de unge i løbet af weekenderne. Æn af mentorerne har vendt det til noget positivt, i og med at deres samtaler med de unge kan have været medvirkende til at udvikle de unges danskundskaber, hvilket er ét af hovedformålene med de unges efterskoleophold. Trods den sproglige udfordring, har det været positivt og fællesskabsfremmende for mentorerne og efterskoleeleverne at de har haft Grønland som fælles referenceramme.

Gennem hele projektperioden har der været et velfungerende samarbejde mellem mentorer og koordinatoren vedrørende planlægning af aktiviteter med de unge, hvilket, mentorerne mener, har været medvirkende til at sikre kontinuitet i deres engagement gennem projektperioden. De har haft et godt samarbejde med koordinatoren som, de føler, har været lydhør og opsøgende over for deres ideer og overvejelser omkring weekendaktiviteter. Ligeledes har Foreningen Grønlandske Børn gennemført frivilligsamtaler med mentorerne i henhold til foreningens frivilligpolitik.

De frivillige mentorer har ikke tidligere været frivillige, og de har haft forskellige motivationsfaktorer for at blive frivillige. To svarer, at det har været lysten til at hjælpe og "gøre en forskel", der har drevet dem. Den sidste mentor svarer, at hun var motiveret af nysgerrighed over at være sammen med en gruppe unge i den alder. Alle tre mentorer mener, at deres deltagelse som frivillig i Sapiik i høj eller nogen grad har givet dem erfaringer eller kompetencer, som de kan bruge fremadrettet. To mentorer har efter Sapiik lyst til eller er allerede frivillig i andre sammenhænge.

Overordnet har de frivillige mentorer haft oplevelsen af at være medvirkende til at give de unge muligheden for at mødes med deres kammerater i et frirum under faste og trygge rammer, hvor de har talt om deres positive oplevelser og udfordringer ved at gå på efterskole. De føler, de har bidraget med engagement i deres relation til de unge og projektet, hvilket har understøttet de unges allerede stærke og positive sociale relationer.

At være mentorkoordinator i Sapiik/Danmark- mentorkoordinatorens erfaringer og udfordringer

Stillingen som mentorkoordinator i Sapiik/Danmark har været varetaget af en projektmedarbejder i Foreningen Grønlandske Børns sekretariat i Charlottenlund. Foreningen Grønlandske Børn har lagt vægt på, at koordinator skulle være en gennemgående person for de unge, således at de unge kunne føle sig trygge.

I projektets opstartsfasen har koordinator brugt forholdsvis meget tid på at arrangere det praktiske omkring weekenderne. Der har f.eks. været mange logistiske udfordringer i at bestille rejse og ophold for de unge, som er kommet fra alle egne og kanter af Danmark.

Koordinatoren har i hele projektperioden haft et stort fokus på at informere de unge, mentorerne, de unges forældre, efterskoler og kontaktfamilier. Dette vurderes at have været medvirkende til, at de unge har været gode til at henvende sig til hende med praktiske spørgsmål vedrørende weekenderne.

Koordinator har i flere tilfælde været i kontakt med de unges forældre i Grønland. Efter hver weekendkoloni har hun sendt forældrene en hilsen og en beskrivelse af, hvilke aktiviteter de unge har deltaget i. I nogle tilfælde har hun vedhæftet billeder. Flere forældre har over for koordinatoren udtrykt stor taknemmelighed. De fortæller ligeledes, at de har følt tryghed og glæde over, at deres børn har haft mulighed for at deltage i projektet.

Adspurgt fortæller koordinatoren, at hun har oplevet, at de sociale aktiviteter med de unge har fungeret særdeles godt. Faglige aktiviteter i form af eksempelvis oplæg af grønlandske studerende har ligeledes givet efterskoleeleverne relevant stof til eftertanke i forhold til deres kommende valg af uddannelse.

Koordinatoren føler, hun har haft et godt samarbejde både med foreningens ledelse og de frivillige mentorer.

Sapiik/Danmarks praktiske rammer

Antallet af Sapiik weekender vurderes af de unge, mentorer og koordinator som passende. Hvis muligt, anbefales det i en eventuel kommende projektmodel for Sapiik/Danmark at inddrage fredage som rejsedag for de unge. Det vil give mere tid til de sociale og faglige aktiviteter lørdag og søndag. De første weekender er af de unge, mentorer og koordinator blevet oplevet som meget hektiske med mange aktiviteter på programmet. Koordinatorer har dog i de sidste weekender taget højde for dette ved at arrangere et mindre tætpakket program.

Koordinator og mentorer fortæller, at København har haft en meget (naturlig) dragende effekt på de unge, og derfor har Foreningen Grønlandske Børn skrevet sig bag øret, at det ved en eventuel næste Sapiik/Danmark vil være hensigtsmæssigt at arrangere weekenderne i mere rolige omgivelser. Koordinator forestiller sig, at der vil være mere ro og rum til fordybelse i aktiviteterne, hvis weekenderne ikke afholdes i byer. Dette vil ligeledes give anledning til, at mentorerne kan komme mere på banen i forhold til de unge, da det relationelle kan komme mere i fokus.

Reaktioner fra forældre og kontaktlærer på en efterskole

Der har udelukkende været positive tilbagemeldinger og reaktioner på projektet. Én af forældrene til efterskoleeleverne takker for, at Foreningen Grønlandske Børn har "taget sig så godt af vores børn". Ligeledes fortæller en kontaktlærer for én af eleverne, at det har været en gave for eleven at komme væk fra efterskolen og "få et pusterum".

Weekendkolonierne har været positiv og hyggelig for eleven at se frem til, som har betydet meget for den pågældende elevs humør i løbet af skoleåret. Kontaktlæreren roser desuden koordinatoren for, at projektet har været praktisk vel tilrettelagt, hvilket læreren mener, har haft betydning for elevens lyst og mod på at begive sig af sted på weekendkoloni.

De unge i Sapiik/Grønland

I Grønland er der en hård kerne på seks unge i Nuuk, der har deltaget hver gang eller næsten hver gang i arrangementerne, der er foregået i Foreningen Grønlandske Børns lokale i Nuuk. Derudover er der yderligere en gruppe på seks-syv unge, der deltager mere sporadisk i aktiviteterne. Blandt de unge, der er på uddannelse i andre byer i Grønland eller er tilbage i deres bygder, har ni taget imod tilbuddet om telefonisk opfølgning.

Ved projektets afslutning i marts 2011 er 80 % af de unge, der er kommet ind på en ungdomsuddannelse, godt på vej til at gennemføre første år. 23 % af de unge er på venteliste til at påbegynde en uddannelse, mens 7 % endnu ikke har fundet en afklaring på deres fremtidsplaner og drømme.

De sociale og faglige aktiviteter for de unge i Sapiik/Grønland

I projektets to første år mødtes de unge og mentorerne hver uge. I projektets tredje år har der været afholdt Sapiik-møder ca. hver anden uge i foreningens lokaler. De fleste unge giver udtryk for, at de har savnet de ugentlige møder, som skabte mere kontinuitet og fællesskab. "Vil vil gerne have mere Sapiik", siger én af de unge, og en anden supplerer hurtigt budskabet med ordet "Udråbstegn!". Adspurgt kommer de unge med mange eksempler på aktiviteter, hvor de føler, de har udviklet sig og prøvet noget nyt. Én af de unge understreger de mange gode oplevelser med ordene "Alt det vi har prøvet i Sapiik! Det er en helt ny verden!". De unge svarer næsten alle, at de har haft flest mindeværdige oplevelser i projektets to første år, men samtidig fortæller de, at de i deres første år efter endt folkeskole skal forholde sig til så meget nyt, at det har været et frirum og en befrielse at komme til Sapiik-arrangementerne, som er et kendt og trykt fællesskab.

De unge, der er på uddannelse i Nuuk, er til Sapiik-møderne blevet tilbudt lektiehjælp. Mentorerne har indrettet lektiehjælpen således, at de så vidt muligt har varetaget lektiehjælpen over for den gruppe unge, der går på en uddannelse, de selv har taget. Eksempelvis er de unge, der går på gymnasiet, blevet tilbudt lektiehjælp af mentorer, der selv har været gymnasieelever. Det stod dog hurtigt klart for mentorerne, at de unge ikke havde brug for egentlig lektiehjælp, men mere udveksling af erfaringer omkring de udfordringer og problemer, som de unge møder under uddannelsen. De unge fremhæver mentorenes fortællinger som tankevækkende og givende, og som noget de vil tage med sig i fremtiden. De unge har således brugt mentorerne som rollemodeller, de kunne spejle sig i. Én af gymnasieeleverne fortæller "Det hjælper at snakke med de mentorer, der selv har gået på gymnasiet. De ved, hvordan det er."

Ni unge har i løbet af projektets tredje år taget imod tilbuddet om telefonisk rådgivning. Den oprindelige målsætning var, at de unge skulle tilbydes rådgivning en gang om ugen, men da der ikke var behov for rådgivning så ofte, ændredes tilbuddet til månedlig rådgivning. Opgaven er blevet varetaget af den koordinator, der har været ansat siden projektets start i 2008, afbrudt af barselsorlov i nogle måneder af andet projektår. Koordinatoren er uddannet lærer og coach.

Koordinatoren har været i fast kontakt med de elever, der er taget tilbage til deres bygd efter endt folkeskole. De unge fra bygderne har alle søgt ind på en uddannelse, men står på venteliste til både bolig og forberedende kursus i Nuuk. Disse unge har haft brug for en at snakke med, der kan hjælpe dem med at holde gejsten og motivationen, mens de venter på, at der bliver bolig og plads til dem på uddannelsesstederne. Ligeledes har koordinatoren rådgivet de elever i Nuuk, der enten holder frivilligt eller ufrivilligt sabbat. Denne gruppe af unge har haft brug for hjælp til at afklare deres planer og ønsker for fremtiden. Den sidste gruppe, som koordinatoren har givet telefonisk rådgivning, er de unge, der er på

uddannelse i andre byer langs kysten. Den telefoniske rådgivning har for denne gruppe bestået af rådgivning og støtte til at takle følelser som hjemve samt faglige og sociale udfordringer.

Koordinatoren har opnået at udbygge et tillidsfuldt forhold til de unge og fortæller med stor glæde, at flere elever kontakter hende, hvis de har haft succesoplevelser, som de har ønsket at dele med hende. Efter projektets afslutning fortsætter koordinatoren frem til august 2011 med at rådgive seks af de unge, som, koordinatoren og foreningen skønner, har brug for tilbuddet.

En af mentorerne har været administrator for et lukket Sapiik-forum på Facebook, hvor de unge kan holde kontakten til mentorer og kammerater. Dette virtuelle forum er blevet brugt til at videreføre det fællesskab, som de unge og mentorerne sammen har skabt. Det har været en tilgængelig måde for alle grupper af de unge – både i Danmark og Grønland – at samles på og fortælle om deres nye oplevelser og udfordringer.

Af aktiviteter uden for huset er der blevet arrangeret virksomhedsbesøg og besøg på uddannelsesinstitutioner. Mentorkoordinatorerne fortæller, at det har været en udfordring at lave faste aftaler med virksomheder. Det anbefales derfor, at foreningen på konkrete opfordringer fra koordinatorene tager en mere formel kontakt til de virksomheder, som de unge og mentorerne har lyst til at besøge. Forhåbentlig kan det resultere i mere bindende aftaler med virksomheder.

Ved et af de sidste møder blev der vemodig snakket om, at projektet nærmede sig sin afslutning. De unge fik informationen om, at Sapiik sandsynligvis ville starte op igen efter sommerferien for nye folkeskoleklasser. Dette bragte både glæde og en smule "misundelse" frem hos de unge, der gerne ville deltage i endnu en omgang Sapiik. "De nye skal passe rigtig godt på Sapiik", udbrød én af de unge, hvilket startede en snak om, hvem der mon skulle være mentorer, og hvad de mon skulle lave i det kommende Sapiik. Den ene koordinator foreslog, at de selv kunne melde sig som frivillige, nu hvor de nærmer sig de 18 år, hvilket flere af de unge reagerede meget positivt på. De udtrykte, at de selv havde fået mod på at være frivillige, nu hvor de havde erfaret, hvor vigtigt og positivt det havde været for dem at have frivillige mentorer.

At være mentor i Sapiik/Grønland - mentorernes erfaringer og udfordringer

Ved projektårets begyndelse var der syv frivillige mentorer tilknyttet projektet i Nuuk. Langt størstedelen af mentorerne havde været mentorer i mindst et halvt år eller mere. I september blev der afholdt et opstartskursus, hvor de frivillige deltog i planlægningen af det kommende projektårs aktiviteter.

I løbet af efteråret 2010 er der faldet et par mentorer fra. Tre mentorer kommer sporadisk, mens tre mentorer kommer fast hver gang. Som én af de faste mentorer slår fast "Jeg vil være mentor til den allersidste dag i Sapiik". Det har haft en stor betydning for hende at deltage i projektet. Hun føler personlig tilfredsstillelse i at være frivillig og dermed "være noget for andre", og fællesskabet med de andre mentorer og de unge beskriver hun som "noget helt særligt". Dette er noget, de andre mentorer nikker genkendende til. Der er ingen tvivl om, at de føler et stort ejerskab for projektet. I Nuuk er projektet kendt i mange sammenhænge, og mentorerne føler stolthed og glæde over at have deltaget i et projekt, der har været medvirkende til i særdeleshed at højne de unges evner og mod til at udtrykke sig.

Mentorerne er bevidste om, at de har været positive rollemodeller for de unge. De har brugt sig selv i deres mentorrelation til de unge, især gennem fortællinger om deres egne uddannelsesmæssige og personlige udfordringer.

Mentorerne giver udtryk for, at de har følt sig tilstrækkelig klædt på til opgaven som mentor. Æn af mentorerne påpeger dog, at hun har savnet møder og kurser for de frivillige i løbet af efteråret og vinteren 2010/11. Hun mener, at flere kurser og arrangementer for de frivillige også kan forbygge frafaldet af mentorer. En anden mentor har andre behov og giver udtryk for, at flere frivilligarrangementer ville have påvirket hans engagement negativt, da han frygter, det vil tage for meget af hans tid.

At være mentorkoordinator i Sapiik/Grønland – mentorkoordinatorernes erfaringer og udfordringer

Den ene koordinator har, som tidligere nævnt, været koordinator i projektet fra begyndelsen, afbrudt af barselsorlov. Den anden koordinator er blevet ansat i august 2011 og har således været involveret i projektets tredje år. De to koordinators har haft en klar ansvars- og opgavefordeling fra begyndelsen, og giver udtryk for, at deres samarbejde har fungeret godt. Ligeledes har de været tilfredse med deres samarbejde med projektets ledelse, som de oplever, har udvist stor tiltro til deres kompetencer. De fremhæver, at det har været en særdeles positiv arbejdsoplevelse at være ansat i Foreningen Grønlandske Børn, hvor de har haft stor indflydelse på beslutninger vedrørende aktiviteter i projektet.

I løbet af projektet har de to koordinators mødt forskellige udfordringer og problematikker, som omhandler projektets målgruppe og gruppen af frivillige.

Koordinatoren, som har varetaget den telefoniske rådgivning af de unge, har i begyndelsen af det tredje projektår brugt meget tid og mange ressourcer på udredning af, hvilke behov de enkelte unge havde efter endt folkeskole. Dette arbejde har haft en væsentlig positiv betydning for mange af de unge, men har også været medvirkende til at koordinator har følt sig stresset i den første periode af tredje projektår. For at støtte hende er hun blevet tilbudt supervision hos ekstern supervisor.

Den anden koordinator har haft udfordringer i forhold til frivilligruppen. I nogle perioder har hun haft problemer med at gennemføre aktiviteter med de unge, fordi nogle frivillige ikke er mødt op som aftalt.

Ligesom koordinatoren i Danmark fremhæver koordinatoren i Grønland, at de sociale aktiviteter har fungeret bedre end de faglige. I planlægningen af de faglige aktiviteter beskriver koordinatoren, at de har været meget opmærksomme på, at aktiviteterne i Sapiik ikke skulle opfattes som en forlængelse af skolen for de unge.

Adspurgt beskriver mentorkoordinatorerne, på trods af de forskellige udfordringer, deres indsats som meningsfuldt. Personligt har det været en berigelse for dem at følge og støtte de unge, og de er vemodige over, at projektet slutter. Koordinatorerne har været bevidste om projektets anerkendende tilgang til de unge: "Vi har fokuseret meget på det positive. I stedet for at skælde ud har vi set på muligheder", fortæller en koordinator. På den måde har de opnået en særlig positiv atmosfære og stemning i samværet med de unge. Æn af koordinatoren uddyber: "Når nogle nye mentorer starter, har vi fortalt dem, at vi har nogle værdier - noget vi synes er vigtigt. Vi er anerkendende overfor eleverne.". Den anden mentor supplerer "Sapiik er sammenhold og respekt. Her er plads til alle, som de er."

Reaktioner fra interessenter og netværk omkring projektet

Der har også i projektets tredje år været en overvældende opmærksomhed og opbakning til projektet fra interessenter og netværk omkring projektet. Skolechef i Kommuneqarfik Sermersooq har fulgt projektet og udtrykker glæde over, at Sapiik understøtter kommunens uddannelsespolitik. Især hæfter han sig ved, at de unge i stigende grad har fået lyst og mod på at udtrykke sig. Som han siger; "De er blevet mere modige". Han glæder sig over, at projektet fra august starter op i flere byer og ser frem til at samarbejde med Foreningen Grønlandske Børn igen, da han vil deltage i projektets lokale følgegruppe i Nuuk.

En anden aktør i netværket er forstanderen for Elevhjemmet, som især har oplevet bygdeelevernes positive udbytte af deltagelse i projektet. Hun fremhæver, at projektet for de enkelte elever har betydet, at de er blevet mere åbne og kontaktsøgende. Ligeledes har projektet haft betydning for elevernes fællesskab og sammenhold, både internt mellem elevhjemseleverne og i deres forhold til de andre klassekammerater. Hun glæder sig over, at projektet starter op igen efter sommerferien 2011 og udtrykker ønske om, at eleverne allerede i 8. klassen kan deltage i projektet.

Anbefalinger til det kommende Sapiik-projekt i Nuuk, Qaqortoq, Ilulissat og Sisimiut

Det vurderes, at projektet Sapiiks resultater i tredje projektår lever op til de beskrevne mål og succeskriterier. De unge, de frivillige mentorer og mentorkoordinatorerne har udtrykt glæde ved at deltage, og de har alle fået et personligt udbytte af deltagelsen i projektet. På baggrund af deres faglighed vurderer følgegruppen og netværket omkring projektet, at projektet har levet op til formålet.

Der er i evalueringen fremkommet en række anbefalinger, som kan være brugbare at tænke ind i projektet, når det fra august starter op i Ilulissat, Sisimiut, Nuuk og Qaqortoq.

- Det anbefales, at weekendkolonier i Sapiik/Danmark afholdes uden for byen. Dette for at skabe et roligere og tættere rum for samværet mellem mentorer og de unge.
- Med henblik på at skabe mere bindende aftaler anbefales det projektledelsen at tage formel kontakt til virksomheder og uddannelsesinstitutioner, som de unge sammen med mentorerne ønsker at besøge.
- Da det er erfaringen, at tilslutningen er større til de faglige aktiviteter, når de kombineres med sociale aktiviteter, anbefales det at projektledelsen i form af konkrete forslag til faglige og uddannelsesrelaterede aktiviteter motiverer mentorer og mentorkoordinatorer til at øge fokuset i den retning.
- Det anbefales, at projektledelsen kontinuerligt er opmærksom på at gennemgå den anerkendende tilgang og hvordan den bruges.